ÖZEL EGE İLKÖĞRETİM OKULU
6/B SINIFI
TÜRKÇE PROJESİ

“GEÇMİŞTEN GÜNÜMÜZE ÇOCUK OYUNLARININ ARAŞTIRILMASI”

DANIŞMAN ÖĞRETMEN:

Ayşegül TARGOTAY

HAZIRLAYANLAR:

Beril ŞİRİN
Duygu ŞİMŞEKLİ
Elif YILMAZ
Ezgi Nermin ALAŞ

İZMİR, 2006

TEŞEKKÜR

Biz, bu projeyle çocuk oyunlarını oynarken bilgisayar oyunlarından daha fazla eğlendiğimizi fark ettik. Bunları fark etmemize yardım eden Türkçe öğretmenimiz Ayşegül TARGOTAY' a ve oyunları kameraya almamızı sağlayan Fatma ŞİMŞEKLİ' ye teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

Teşekkür
Çocuk Oyunları Üzerine…….....1
I. Oyun Oynamanın Yararları……...2
II. Bilgisayar Oyunlarının Zararları…….....3
III. Çocuk Oyunları……..…….....…4
IV. 1. Birdir Bir……...4
IV. 2. Çömçe Gelin……5
IV. 3. Deleme Çalmak……..……...6
IV. 4. Dokuz Kiremit……7
IV. 5. İp Atlama…..……..8
IV. 6. Kasa Kasa……...9
IV. 7. Laleli…….....10
IV. 8. Körebe……...……..11
IV. 9. Yağ Satarım Bal Satarım…….....12
IV. 10. Parmak……...13
IV. 11. Bezirgan Başı……....14
IV. 12. Beş Taş…..……....15
IV. 13. İstop……...16
IV. 14. Saklambaç……..……..17
IV. 15. Hımbıl……18
V. Oyun Manileri……..……....19
V. 1. Oyuna Çağırma Manileri……19
V. 2. Ebe ve Eş Seçimi Manileri……..……...19
V. 3. Oyun İçi Manileri……..…20
V. 4. Oyuna Teşvik, Oyuncuları Kızdırma Manileri……..……20
V. 5. Oyun Sonu Manileri……21
VI. Röportajlar……..……...22
VI. 1. Röportaj……...22
VI. 2. Röportaj……...……....24
VI. 3. Röportaj……....26
VI. 4. Röportaj……..27
VII. Sonuç……...…28
VIII. Kaynakça……29
IX. Fotoğraflar.....30

I. ÇOCUK OYUNLARI ÜZERİNE…

Eskiden çocuklar sabahtan akşama kadar sokaklarda oyun oynardı. Koşar, zıplar, atlar ve arkadaşlarıyla vakit geçirmenin tadını çıkarırlardı. Günümüzde ise çocuklar bu şekilde oynama fırsatını ya çok az bulabiliyorlar; ya da hiç bulamıyorlar. Peki bunun nedeni ne olabilir? Geçmişten günümüze neler değişti?

Günümüzde, çocuk oyunlarına duyulan ilgi azalmıştır. Kentleşme arttığı için oyun alanları azaldı. Parkların yerine iş yerleri yapıldı. Çocuklar için ayrılan alanlar ise bakımsız olduğundan çocuklar oyun oynayacak yer bulamadılar. Evlerinde oynamaya başladılar. Çocuk oyunlarının yerini bilgisayar oyunları aldı. Hiçbir sıcaklığı olmayan bu oyunlar çocukları saldırgan ve beceriksiz hale getiriyor. Ayrıca şiddet içerikli bilgisayar oyunu oynayan çocuklar şiddete eğilimli oluyorlar.

Çocuk oyunlarıyla ise kurallara uymayı, yenmenin yanı sıra yenilmenin de olduğunu öğrenirler. Duygularını, hayallerini ve isteklerini oyun yoluyla dile getirirler. Oyun oynarken büyüklerinin taklit ederler. Sorunlarını belirler ve çözmeye çalışırlar.

En yaygın çocuk oyunları saklambaç, körebe, uzun eşek, ip atlama, beş taş, bezirgan başı, evcilik ve miskettir.

Anadolu'da günlük yaşam oyunlarla iç içe geçmiştir. Anadolu'nun çeşitli yerlerinde "Beş Taş" oyununun kıtlık getireceğine inanılır. "Çömçe Gelin" tekerlemesiyle başlatılan oyunların sonunda yağmur yağması beklenir.

Bize bu oyunları çekerken yardım eden Fatma Teyze eski yıllarını hatırlamış ve duygulanmıştı; çünkü onun için bir altın kadar değerli olan çocukluk yılları oynadığı oyunlar ile kayboluyordu.

Çocuk oyunları, Fatma Teyze ve onun gibilerden bizlere kalan bir mirastır. Bu mirasa sahip çıkalım. Teknolojinin kurbanları olmayalım.

Biz, bu projede yer alarak oyun oynamanın çocukların gelişimi için ne kadar önemli olduğunu anladık. Ayrıca bu oyunların unutulmaya yüz tuttuğunu gördük. Bu oyunların unutulması çocukların içine kapanmasına ve yalnızlaşmasına neden olur. Bu şekilde yetişen çocuklar düşüncelerini özgürce açıklayamazlar.

II. OYUN OYNAMANIN YARARLARI

Çukurova Üniversitesi'nden Prof. Dr. Erman Artun, yaptığı açıklamada, "zaman geçirmeye yarayan, belli kuralları olan, eğlenmek için yapılan faaliyet" olarak tanımlanan oyunun, tüm dünya kültürlerinde, özellikle de Türk kültüründe önemli yeri olduğunu kaydetti.

Prof. Dr. Artun, bilim ve sanat adamlarının önemli çalışma konuları arasında çocuk oyunlarının yer aldığını, oyunların, çocuğa gelecek yaşantısında gerekli olacak her türlü bilgi ve beceriyi kazandırmada hazırlık niteliği taşıdığını söyledi.

Oyunların kurallarına göre çocuklara başarı ve başarısızlığı öğrettiğini ifade eden Prof. Dr. Artun, şöyle devam etti:

"Son dönemlerde eğlence unsuru olarak da kullanılan (yazı mı, tura mı?), (tek mi, çift mi) gibi oyunlar, çocukların güzel şeyler yaratma, ahenkli hareket etme, kazanma, yitirme, gülme, güldürme, alay etme gibi duyguları tatmasını sağlar. Saklambaç, cirit, güreş gibi oyunlar da hem çocuğun dinlenmesi hem de fiziksel açıdan sağlıklı olmasına yol açar, kişiliğin gelişiminde etkili olur."

"Sorumluluk duygusunu artırıyor"

Çocukların arkadaşları ile oyun oynamaya başladığı zaman toplumsal ilişkileri de öğrenmeye başladığını ve oyunlarla birlikte yüklendiği rolün üstesinden gelebilmek için sorumluluk duygusunun artığını belirten Prof. Dr. Erman Artun, "Örneğin evcilik gibi toplumsal olayları ele alan oyunlar, çocuğun toplumu ve çevresindekileri tanımasına yardımcı olur" dedi.

Prof. Dr. Artun, ders saatleri, yemek ve uyku dışında kalan tüm zaman dilimini kaplayabilen oyunun, çocukların zihin, zeka ve vücut güçlerinin gelişiminde büyük rolü olduğunu ifade ederek, şunları kaydetti:

"Eğitimciler, özellikle ilköğretime yeni başlayan çocuklara temel bazı bilgileri öğretirken oyunun çocuklar üzerindeki etkisinden yararlanabilirler. Örneğin ilköğretime yeni başlayan bir çocuğun dikkati yalnızca oyunla çekilebilir. Çocuğun dikkatini bir konu etrafında tutabilme süresi çok sınırlıdır. Bu süre 5-10 dakika olabilir. Ancak oyun ile bu süreyi uzatabilmek mümkündür. Oyun ile öğretilen bilgiler daha kalıcıdır. Çocuğa kalıcı davranışların öğretiminde oyundan yararlanılabilir." Prof. Dr. Artun, değişen teknoloji ile oyunların da değiştiğini vurgulayarak, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Dünyadaki değişim ve gelişime paralel olarak çocuk oyunlarının değişmesi de olağandır ve iletişim araçlarının gelişmesi sonucu çocuk oyunları nitelik değiştirmiştir. Geçmiş yıllarda oynanan oyunların önemli bölümü şu anda zaman aşımına uğrayarak yok oldu. Çocukların hayatında büyük yer kaplamaya başlayan bilgisayarlar, ailelerin kontrolü altında oyun aracı olarak kullanılması durumunda eğitimlerine olumlu katkıda bulunabilir."

III. BİLGİSAYAR OYUNLARININ ZARARLARI

“Modern hayatın olmazsa olmazları" listesinin başında bilgisayar geliyor. Bilgisayarlar pek çok alanda işleri kolaylaştırmanın yanı sıra oyunlarla eğlence aracı olarak da kullanılıyor. Ancak uzmanlar, bilgisayar oyunlarının, çocukları saldırgan, saygısız ve hantal hale getirdiği konusunda aileleri uyarıyor.

Amerika Birleşik Devletleri’nin başkenti Washington’da bulunan “Ulusal Medya ve Aile Enstitüsü”, bilgisayar oyunlarının çocuklar üzerindeki olumsuz etkileriyle ilgili çarpıcı bir rapor hazırladı.

Rapora göre başta ABD olmak üzere aileler, bilgisayar oyunlarındaki şiddet konusunda ne kadar endişelenseler de, meselenin ciddiyetini kavramaktan çok uzak.

Enstitünün her yıl düzenli olarak yayınladığı rapor, bilgisayar oyunlarının çocuklar için çok zararlı olduğunu ortaya koyuyor.

Rapor, içerdikleri şiddet ve cinsellik nedeniyle 10 oyun konusunda aileleri ayrıca uyarıyor. Uzmanlar, oyunların üzerinde alıcıları uyaran yazılar bulunduğunu ancak ailelerin bunları çok fazla önemsemediğine dikkat çekiyor.

Fakat satıcıların da, çocukların almaları yasaklanmış oyunları satmak konusunda özensiz davrandığı belirtiliyor.

IV. ÇOCUK OYUNLARI

IV. 1. BİRDİR BİR

Bazı yörelerimizde Birdirbir oyunundaki “Birdirbir” sözü Allah’ın birliğine inanmak olarak yorumlanır. Önce bir oyuncu eline taş alır, avucunun içinde saklar. İki elini öne uzatarak diğer oyunculara taşın hangi elinde olduğunu sorar. Taşı bulan çıkar, bulamayan ve en sona kalan oyuncu ebe olur. Ebe göğsü ve yüzü yere paralel gelecek şekilde eğilir. Diğer oyuncular sırayla ebenin üzerinden atlamaya başlarlar. Sıranın başındaki oyuncu atlarken hangi hareketleri yapar ve ne söylerse arkasından gelen oyuncular da onun yaptıklarını tekrarlarlar. Oyun şu şekilde başlar ve biter:

“Birdirbir bir,

İkidir iki, üçtür üç, dörttür.

Beş, sürmeden geç.

Altı, mendil indirmece

Yedi, mendil kaldırmaca

Sekizim sek sek

Dokuzum durak

Onum vurmak.” (Ebenin üzerinden atlarken kalça ile sırtına vurulur.)

Oyunun kuralı baştaki oyuncunun yaptığı hareketlerin aynısını yapmaktadır. Yapamayan veya kurallara göre atlamayan oyuncu ebe olur ve oyun baştan başlar.

IV. 2. ÇÖMÇE GELİN

Yağmurun az yağdığı senelerde çocuklar tarafından oynanan bir oyundur. Çocuklar ellerine tahtadan çapraz şekilde yapılmış bir oyuncak alır ve Çömçe Gelini kapı kapı dolaştırırlar. Gittikleri kapılar bulgur veya ekmek verirken Çömçe Gelin'in üzerine su dökülür, bir miktar su da çocukların üzerine dökülür. Çocuklar bulgurun bir kısmını yemek yapıp yerler bir kısmını da Balıklı Göl'e götürüp balıklara yem olarak atarlar. Çocuklar kendilerine kapıyı açana şu tekerlemeyi söylerler:

"Çömçe gelin nar ister,
Allah'tan rahmet ister,
Koç koyun kurban ister,
Balıklara yem ister,
Ver Allah'ım ver,
Bir yağmurdan bir sel..."

IV. 3. DELEME ÇALMAK

Şanlıurfa’da “Deleme Çalmak” olarak bilinen çocuk oyunu diğer yörelerde de “Topaç Çevirme” adıyla oynanır; ama Şanlıurfa’da oynanan oyunla diğer yöreler arasında oynana oyunlar arasında farklılıklar vardır.

Deleme Çalmak oyunu beceri gerektiren bir oyundur. Bu oyunu oynamak için ip ve deleme gerekir. Kavak, dişbudak, dut ve ceviz ağaçlarından yapılanları vardır; ama en kıymetlisi ceviz ağacından olanıdır.

Deleme Nacar Pazarı'ndan, ipi ise Attar Pazarı'ndan temin edilir. Bu oyunda kullanılan ip başka bir işte kullanılırsa yine o ipe delme ipi denir.

Deleme oyunu çok heyecanlı ve zevklidir. Bu oyunda hareketlik ve kıvraklık büyük rol oynar. Deleme oyunu birkaç pozisyonun bir araya gelmesi ile olur. Bu pozisyonlar pas kaldırma, atıp çekme yapma, ahıtma yapma ve hurp vurmadır.

A– Atıp çekme: Delemeye ip iyice sarılıp yere paralel olarak delemenin bir daha oyuncunun eline dönmesidir. Bu zor bir harekettir. Her deleme çalan atıp çekmeyi yapamaz. Atıp çekmenin bir özelliği de delemeyi fırlatan kişinin eline tekrar gelmesidir.

B– Ahıtma: Avuç içinde dönen delemenin iple yere kadar çalınır vaziyette atılıp tekrar avuç içine alınmasıdır. Bu harekette çok zor olan ve deleme çalmasını çok iyi bilen çocuklar atıp çekme ve ahıtmayı arka arkaya yapar ve diğer çocuklara oyunu ne kadar iyi bildiğini gösterirler.

C– Hurp Vurma: Yerdeki delemeye başka bir oyuncu tarafından delemenin çalınır şekilde vurulmasıdır. Çivinin değdiği yere “Hurp işledi” denir.

V. 4. DOKUZ KİREMİT

Bu oyun en az 6 kişi ile oynanır. Oyun aracı olarak 9 adet düz kiremit parçası ve top kullanılır. Oyuncular kendi aralarında iki gruba ayrılır. Her grup kendi arasında bir ebe seçer. Oyuna başlamak için gruplar arasında seçim yapılır. Seçimi kaybeden grubun ebesi 9 adet kiremidi üst üste dizer. Oynama hakkını kazanan grubun bir elemanı topu eline alır ve kayalara doğru üç defa atar. Kayalar yıkılırsa taşların başını bekleyen ebe topu kapar. Bu sırada oyuna başlayan grubun oyuncuları yıkılan taşları üst üste koymaya çalışır. Ebe ise koydurmamak için ona topla vurur. Topla vurulan kişi oyundan çıkar. Eğer oyuna başlayan grup yıkılan taşları üst üste koymadan vurulursa ebelik onlara geçer. Oyun bu şekilde devam eder.

IV. 5. İP ATLAMA

Çok yaygın olarak oynanan “İp Atlama” oyunu altı-yedi yaşından yirmi yaşına kadar genellikle kız çocuklar arasında oynanan bir oyundur. Ülkemizin hemen her yöresinde de aynı isimle oynanmaktadır.

“İp Atlama” oyunu ipin çevrilerek üzerinden atlanması kuralına dayanır. İp çevrilmeden, karşılıklı iki oyuncunun bacaklarından geçirilip gerdirilerek üzerinden bir oyuncunun atlaması şeklinde oynanan türü de son yıllarda yaygınlaşmıştır.

İp Atlama oyununun değişik uygulamalarını şu şekilde açıklayarak anlatabiliriz:

Bir oyuncunun kendi çevirdiği ipte atlaması:

Yaklaşık iki metre uzunluğundaki ipin iki ucu oyuncunun kendisi tarafından tutulur ve başının üzerinden, arkadan öne doğru çevirmeye başlar. İp ayaklarına yaklaştığında oyuncu zıplayarak ipi ayaklarının altından geçirir. Bir tempo içerisinde ip çevrilir ve atlanır.

Bu oyun iki oyuncu arasında yarış şeklinde de oynanır. Önce bir oyuncu atlar kaç sayı atladığı sayılır, sonra diğer oyuncu atlar. Hangisi daha çok atlarsa oyunu kazanmış olur.

Bir oyuncunun çevirdiği ipte iki oyuncunun karşılıklı atlaması:

Bir oyuncu ipin iki ucundan tutar, diğer oyuncuyla birbirine çok yakın olarak karşılıklı dururlar. Elinde ip olan oyuncunun işaretiyle ikisi birden atlamaya başlar. Bu oyun, birincide olduğu gibi ikişer ikişer eşleşen gruplar arasında yarış şeklinde oynanabilir. Hangi grup iyi atlayarak çok sayı yaparsa oyunu onlar kazanmış olur.

İki oyuncunun çevirdiği iple bir oyuncunun atlaması:

Dört beş metre uzunluğunda bir uçlarından iki oyuncu tarafından tutularak çevrilir. Bir oyuncu da atlar, atlama sırasında ipe takılırsa ipi çeviren oyunculardan birisiyle yer değiştirir ve oyun bu şekilde devam eder.

Bu oyun üçten çok oyuncuyla da oynanır. Önce kura ile ipi çevirecek oyuncular belirlenir. Bu iki oyuncu ipi çevirir, diğer oyuncular da sıra ile ipten atlarlar. Baştaki oyuncunun söylediği sayı kadar her oyuncu atlamak zorundadır. Eksik atlayan ya da ipe takılan oyuncu ipi çeviren arkadaşlarından birisiyle yer değiştirir. Oyuncular sıra ile atlarken ip devamlı olarak çevrilir, oyuncu ip çevirirken atlamaya başlar.

İki oyuncunun çevirdiği iple yine iki oyuncunun karşılıklı atlaması:

Oyuncular ikişer ikişer eşleşirler. Hangi grubun ipi çevireceği belirlendikten sonra oyun başlar. Bir grup ipi çevirirken diğer grup karşılıklı durarak aynı anda ipten atlamaya başlar. Eşlerden birisi atlarken ipe takılırsa o grup ip çevirenlerle yer değiştirir. İp üzerinde en çok atlayan grup oyunu kazanmış olur.

IV. 6. KASA KASA

Bu oyunu oynayacak çocuklar aralarında bir ebe seçerler veya aralarından en büyüğü ebe olur. Ebe eline bir kayış veya palaska alarak, herhangi bir hayvanın tarifini yapar ve şu sözleri söyler:

“Kasa kasa va kasa
Ayakları var va kasa
Kuyruğu var va kasa
Nikkili var va kasa”

Hayvanın tarifi yaptıktan sora, elindeki kayışı karşısında dizilen kişilere tek tek vererek tarif ettiği hayvanın ismini sorar, oyunculardan herhangi biri bilirse kayış ona verilir, diğer çocuklar kaçışmaya başlarlar. Kayış elinde olan oyuncu da onları kovalar ve kayışla vurmaya çalışır. Oyunun ebesi bu ara “buğda buğda” derse elindeki kayış olan oyuncu diğer oyuncuları vuramaz. Ancak ebe “Arpa çarpa” dediğinde vurabilir.

Bu oyunda ebenin rolü büyüktür. Elinde kayış olan oyuncu diğer oyunculardan birini yakalayıp tam vuracağı sırada ebe ”buğda buğda” veya diğer oyuncular elinde kayış olan oyuncuya yaklaştıklarında “arpa çarpa” diyerek oyunu hareketlendirir.

IV. 7. LALELİ

IV. 8. KÖREBE

En az 6-7 kişi ile oynanan bir çocuk oyunudur. Bu oyun daha fazla çocuk tarafından da oynanabilir. Çocuklardan bir tanesi ebe, bir tanesi de ebenin yanında seslenici hakem olur. Diğer çocuklar da saklanırlar. Seslenicinin görevi, saklanan çocukların ebenin isteğine göre ses vermesini sağlamaktır. Mesela ebe çocuklardan birinin ses vermesini ister. Sesleyici de o çocuğun ismini çağırarak ses vermesini ister. Bu arada saklanan çocuk saklandığı yerden o sesi çıkarır, Ebe de sesin geldiği yönden saklanan çocuğu bulmaya çalışır. Ebe saklanan çocuğun bulunduğu yeri doğru tahmin ederse bu sefer o çocuk ebe olur.

Eğer ebe doğru tahminde bulunmazsa sesleniciye başka bir çocuğun ismini söyler. Seslenici de ismi söylenen çocuğun ıslık çalmasını ister.

Böylece ebe ıslık sesinden saklanan çocuğun yerini bulmaya çalışır. Bulduğu zaman saklanan çocuk yeni ebe olur. Oyun bu şekilde devam eder…

IV. 94 YAĞ SATARIM BAL SATARIM

Yağ satarım bal satarım Oyuncular halka şeklinde dizilip otururlar. Aralarından birisi ebe seçilir. Ebenin elinde ucu düğümlü bir mendil vardır. Elindeki mendili gizleyerek halka şeklinde dizilen oyuncuların etrafında dolanır. Bazen mendili bir oyuncunun arkasına bırakıyormuş gibi duraklar. Buna benzer hareketlerle oyuncuları şaşırtmaya çalışır. Oturanlar arkalarına bakamazlar. Ancak elleriyle yeri yoklayabilirler. Ebe olan oyuncu arkadaşlarının etrafında dönerken, bir taraftan da yandaki tekerlemelerden birini söyler.
Birkaç kez bu şekilde dolandıktan sonra elindeki mendili bir oyuncunun arkasına bırakır. Bunu fark eden oyuncu yerinden fırlar ve ebeyi kovalamaya başlar. Eğer kendi yerine oturmadan yetişirse, yerine oturana dek mendille ebenin sırtına vurur. Oyuncu mendili fark etmezse, halkayı dolanıp gelen ebe, yerdeki mendili alıp ona vurur. Bu kez arkasındaki mendili fark etmeyen bu oyuncu ebe olur. Oyun böylece dme

IV. 10. PARMAK

IV. 11. BEZİRGAN BAŞI

En az 10 kişiyle oynanan bir oyundur. Oyuncular aralarından iki kişi seçerler. Bunlardan biri “altın saat” diğeri “altın bilezik” adını alır. Sonra ikisi yüz yüze dururlar, el ele tutuşup ellerini havaya kaldırırlar. Tek sıra halinde dizilmiş olan diğer çocuklar:

“Aç kapıyı bezirgan başı
Bezirgan başı....
Kapı hakkın ne alırsın?
Ne verirsin?
Arkamdaki yadigâr olsun
Yadigâr olsun”
tekerlemesini söyleyerek bunların arasından geçerler. Dizinin son çocuğu yakalanır, kulağına “altın saat mı istersin altın bilezik mi?” diye sorulur. Verilen yanıta göre çocuk soruyu soranlardan birinin arkasına geçer. Bu işlem tüm çocukların iki gruba ayrılmasına dek sürer. Sonra her iki grup çocukları birbirlerinin bellerinden sıkıca tutarlar. Orta yere çizilen bir çizginin iki tarafında yer alan gruplar birbirlerini çekerek güç gösterisine girerler. Çizgiyi geçen grup oyunu kaybeder, yenik düşer. Oyun bu şekilde devam eder.

IV. 12. BEŞ TAŞ

Bu oyunun kıtlık getireceğine inanılır. Kışın oda içerisinde, yazın bahçede oynanan bu oyun oyunu iki kişiyle oynanır. Oyuncular bilye büyüklüğünde beş tane taş bulurlar. Sonra oyuna kimin başlayacağını belirlerler. Başlama hakkını kazanan oyuncu taşları eline alır ve yavaşça yükseğe atar. Yere düşen taşlardan birisini alır ve yükseğe atar, yerdeki taşlardan birini alarak yükseğe attığı taşı yere düşürmeden tutar. Aynı şekilde birer birer diğer taşları da alır. İkinci kez taşları toplu olarak alır ve tekrar yükseğe atar. Bu kez aynı şekilde taşları ikişer ikişer toplar. Üçüncüde üç, dördüncüde dört taşı birden alır. Beşincide taşlardan biri işaret parmağı ile başparmağı arasına, diğer taşları avuç içine alınır. Başparmak ve işaret parmağının arasına alınan taş yükseğe atılır; avuç içindeki taşlar yere konur ve yükseğe atılan taş yere düşmeden tutulur. Bu taş tekrar yükseğe atılarak yerdeki taşlar alınır ve tekrar tutulur. Sonra sol elin işaret parmağı ile başparmağı açılarak yere köprü kurulur. Taşlar sağ elle köprü kurulan elin üzerinden atılır. Taşlardan biri alınır, yükseğe atılıp tutularak yere düşürmeden diğer taşlar birer birer köprünün altından geçirilir. Bütün taşlar geçirilince sol elin orta parmağı ile işaret parmağının arası açılarak yere konur ve çatal yapılır. Köprüde olduğu gibi taşlar teker teker çatalın altından geçirilir. Sonra orta parmak ve diğer parmakla çatal yapılır ve taşlar aynı şekilde geçirilir. En sonunda beş taş birden yükseğe atılarak elin üstüyle tutulur. Yere düşen taşlar, tutulan taşlardan biri yükseğe atılarak bir seferde toplayınca oyun biter.

Oyunun temel kuralı taşı yükseğe atınca yere düşürmeden yakalamak, yerdeki taşları alırken diğer taşlara dokunmamaktadır. Taşa dokunur veya yükseğe atılan taş tutulamazsa oyuncu yanar. Bu kez oyuna diğer oyuncu başlar. Oyunun neresinde kalınırsa, oynama hakkını kazanınca oradan başlanır.

IV. 13. İSTOP

Kız ve erkek çocukları tarafından oynanır. Düz bir saha seçilerek ortasına “emen” denilen bir yer işaretlenir. Bir yazıcı tarafından oyuna katılan çocuklara istedikleri bir isim verilir. Bir ebe seçilerek emende bırakılır ve eline bir top verilir. Yazıcı tarafından oyuna katılan çocukların birinin ismi yüksek sesle söylenir. İsmi söylenen çocuk emene koşarak topu alır ve diğer arkadaşlarını vurmaya çalışır. Vuramayan çocuk oyunu kaybeder. İsmi söylenen çocuk istop der demez diğerleri oldukları yerde kalır. Bu şekilde emenden uzağa gidemezler. Ardından gözünü kestirdiği kişiye elindeki topu fırlatır. Eğer isabet ettirirse; o kişiyi oyun dışı bırakmış olur.

IV. 14. SAKLAMBAÇ

En az dört, beş oyuncuyla oynanır. Çok küçük çocukların ev içerisinde de oynadıkları saklambaç oyunu aslında açık alanda oynanan bir oyundur. Oyuncular aralarından ebeyi seçtikten sonra kale olarak duvar, ağaç gibi bir yer belirlerler. Ebe kaleye yaslanarak gözlerini kapatır, birden elliye kadar sayar. Bu süre içerisinde diğer oyuncular kaleden uzaklaşarak saklanırlar. Ebe saymayı bitirince gözlerini açarak saklanan arkadaşlarını aramaya başlar. Gördüğü oyuncunun ismini söyler ve koşarak kaleye gelip elini dokunur. İsmi söylenen oyuncu ebeden önce gelip kaleye elini dokundurursa sobelenmekten kurtulur. Ebe tekrar diğer oyuncuları aramaya başlar. Her gördüğü oyuncunun ismini söyleyip koşar ve kaleye gelerek sobeler. Bütün oyuncular bulunduktan sonra sobelenen oyuncu ebe olur. Eğer sobelenen oyuncu sayısı birden çoksa aralarında ebenin duymayacağı şekilde meyva veya çiçek adı tutarlar (elma, armut, ayva, kiraz veya çiğdem, gül, lale vb.)
sonra ebeye hangi meyvayı (çiçeği)
beğendiğini sorarlar. Ebe elma derse elmayı seçen oyuncu ebe olur ve oyun yeniden başlar.

Oyunda gözünü kapatan ebe diğer oyuncuların saklanmasına zaman tanımak için yüksek sesle birden yüze kadar birer birer sayar. Sayı bittikten sonra arkasına, yanına saklanmayı önlemek için “Önüm, arkam, sağım, solum saklanmayan ebe sobe” der ve gözlerini açar.

Saklambaç oyununun çeşitlemelerinde oyuncu kendi kendinin gözünü kapattığı gibi başka bir oyuncu tarafından da kapatılır. Gözü kapatılan ebenin arkasına yavaş yavaş vurularak şu tekerleme söylenir:

Mağara mağara
Gözün açarsan
Pamuk gibi ağara
Tuz gibi kabara.

Bazı yörelerimizde de ebe gözlerini kapatmaz, uzağa atılan veya saklanan bir şeyi bulup kaleye getirinceye kadar diğer oyuncular saklanırlar. “Kukalı Saklambaç” oyununda yere çizilen dairenin ortasına konan teneke kutu bir oyuncu tarafından uzağa atılır. Ebe onu getirinceye kadar oyuncular saklanır. Ebe saklanan oyuncuları ararken, bir oyuncu ebeye yakalanmadan gelir, tenekeyi tekrar alıp uzağa atabilir. Bu durumda ebe tenekeyi getirip yerine koymak zorundadır. Ebe saklanan oyuncuları bulursa ebelikten kurtulur.

IV. 15. HIMBIL

Bu oyun en az dört kişiyle oynanır. Öncelikle bir kategori belirlenir. Kategoride meyve, şehir ve kişi adları gibi olabilir. Herkes o kategoriden bir nesne belirler. Belirlediği nesneyi, bir kağıda dört defa küçük küçük yazar ve katlar. Bu işlemler tamamlanınca kağıtlar karıştırılıp ortaya saçılır. Herkes dört tane kağıdı içinde yazana bakmadan çeker. Kağıtlara kimseye göstermeden bakar. Oyunun amacı; kişinin elinde dört tane aynı nesne adının kalmasıdır. Herkes sıralanır. Birinci kişi işine yaramayan kağıdı atar. Oyunu tamamlayan "HIMBIL" diyerek elini yere koyar. Herkes elini onunkinin üstüne koymaya çalışır. Hımbıl yapan kişi 100, onun elinin bir üstüne koyan 75, onun da üstüne koyan 50, en üste koyan 25 puan alır. Bu oyunun bir de hilesi vardır. Oyuncular sıra kendilerine geldiğinde henüz elinde dört aynı nesne adı yokken "HIMBIL" diyerek elini yere koyar. Oyun arkadaşları ise onun üstüne koymaya çalışır. Oyun böylece devam eder; sonunda en yüksek puanı alan birinci olur.

V. OYUN MANİLERİ

Çocukların kendi yaratmalarıdır yada büyüklere özgü yaratmaları kendi geleneklerine ustalıkla uygulatmalarının ürünleridir.

Oyun manilerini;

1) Oyuna çağırma manileri,
2) Ebe ve eş seçme manileri i,
3) Oyun içi manileri,
4) Oyuna teşvik, oyuncuları kızdırma manileri,
5) Oyun sonu manileri

başlıkları altında gruplandırabiliriz.

V. 1. OYUNA ÇAĞIRMA MANİLERİ

Anadolu'da çocuklar birbirlerini değişik yollarla oyuna davet ederler. Kendiliklerinden oyun alanlarında toplandıkları gibi birbirlerini türküler ve tekerlemeler söyleyerek oyuna davet ederler. Manisa'da çocuklar oyuna gelmeyen arkadaşlarının evinin önüne gelirler ve şöyle çağırırlar:

Sabri pabucu yarım
Çık dışarıya oynayalım.

V. 2. EBE VE EŞ SEÇİMİ MANİLERİ

Sayışmaca olarak da bilinen bu tekerlemeler ebe veya eş seçiminde söylenen tekerlemelerdir. Çocuk oyunlarının olduğu gibi sözlü edebiyatımızın en zengin ürünleridir.

Oyuna katılacak oyuncular düz sıra olurlar veya daire şeklinde dururlar. İçlerinden bir çocuk her hecesinde veya kelimesinde bir oyuncuya dokunarak tekerleme söyler. Son hece-kelime hangi oyuncuya denk gelirse o ebelikten kurtulur. Sayım bir kişi kalıncaya kadar tekrarlanır. En sona kalan oyuncu ebe olmaktan kurtulur. Tersi bir uygulamada yapılır, en sona kalan oyuncu ebe olur.

Sayışmaca ikişer ikişerde olabilir. İki oyuncu karşılıklı durur, birisi sayışmayı söyler son hece-kelime kime denk gelirse o çıkar, onun yerine başka bir oyuncu gelir ve aynı şekilde sayışmaca yapılır.

Bu sayışmaların sonu genellikle "Sen bu oyundan çık", "Dal çık", "Çıktım çıkardım", "Oradan çık", "Nereden geldin oradan çık", "Sen dur sen çık", "Oyunda ebe seni seçtim" sözleriyle biter.

Grup oyunlarında, eş seçimine önce başlayacak oyuncular karşılıklı durur ve sayışır. Sayışmaca hangisinde biterse o oyuncu öncelikle eş seçme hakkını kazanır.

Grup oyunlarında eş seçimi için sayışmaca karşılıklı konuşma şeklinde de söylenebilir. İki oyuncu karşılıklı durur ve şu konuşmayı yaparlar:

- Aldım yeri,
- Aldım göğü,
- Bana bir eş,
- Al beğendiğini,
- Aldım Ali'yi.

Aynı konuşma her oyuncu seçimi için tekrarlanır. Sayışmaya başlama sırası her seferinde değişir.

Hatay, Kışlak'ta şu sayışma söylenir:
- Çık çıkalım çayıra,
- Ayvacı komiser,
- Çık başını göster,
- Nişanlın geliyor.
- Kimi istersin.

Bu sayışmaların bazıları "çek şunu", "gel oradan çıkart şunu", "çek şunun birisini" sözleriyle biter.

V. 3. OYUN İÇİ MANİLERİ

Oyun oynanırken söylenen tekerlemelerdir. Belli bir ezgiyle el, kol ve çeşitli beden hareketlerinin eşliğinde söylenir. Ezgili oyunlarda söylenen tekerlemeler bu türden tekerlemelerdir. Ayrıca bazı oyunlar oyuncunun tekerleme bilmesi ve bunu şaşırmadan söylemesi üzerine kurulmuştur. Örnekler bölümünde bu tekerlemeleri çokça görmek mümkündür.

V. 4. OYUNA TEŞVİK, OYUNCULARI ÇAĞIRMA MANİLERİ

Bu tekerlemeler oyuna girenleri teşvik etmek, oyun sırasında grupların veya kişilerin daha iyi oynamalarını sağlamak için söylendiği gibi oyunbozanlık, mızıkçılık yapan oyuncuları kızdırmak için, karşı oyuncu ve grubun moralini bozmak için söylenir.

Oyuna katılan oyuncunun iyi, canlı oynaması, karşıdaki oyuncuyu yenmesi, moral gelişimini sağlamak için söylenen teşvik edici tekerlemelere şu örnekleri verebiliriz.

Aline veline habibalina
Sandıklının kapağı
İçi dolu yapağı
Kalgıdım bindim deveye
Çil birini attım havaya
Ak kıza altın taktım
Gök kıza mangır taktım
Ak kollu pak kollu
Ayşe kadın seksin de geliversin.

Biberler biberler
Merdivenden inerler
Elimi kestin kan çıktı

Karpuzu kestim bal çıktı
Kız senin başın kel çıktı.

Ah medi medi
Kuyruklu kedi
Bir sıçan tuttu
Yalamadan yuttu.

O movizyon
Televizyon
Kuduz köpek
Taş bebek.

Oyunbozanlık yapanlar için söylenen tekerlemelerin bazılarında isim, soy isim verilebilir.

Mustafa Mıstık
Arabaya kıstık
Bir mum yaktık
Seyrine baktık.

Tahtalardan tahta
Biz gidiyoruz, bu hafta
İneğimiz doğurdu
Adını koyduk kel Fatma.

Topal topal top yapar
Küllüklere ev yapar

Ö ö Ömer
Belinde kemer
Bir taş atar
Tavşan tutar
Camiye gider
Cami kapısı kilitli
Ömer'in başı bitli.

V. 5. OYUN SONU MANİLERİ

Çocuklar oyunlarını bitirdiklerini, eve gitmeleri gerektiğini değişik şekillerde anlatırlar. Bunlar, oyunun bittiğini bildirmek için yapılan uygulamalar bölümünde ayrıntılarıyla açıklandı. Oyunun bittiği, çoğu yörelerimizde tekerlemelerle belirtilir.

VI. RÖPORTAJLAR

VII. 1. RÖPORTAJ

Ben daha önce Edirne'de yaşayan Simge arkadaşımla röportaj yapıyorum.

Beril: Önce kendini tanıtır mısın?

Simge: Ben Simge Köse. 2 yıldır burada yaşıyorum. 13 yaşındayım. Tuğsavul ilköğretim Okulu' na gidiyorum.

Beril: Biz çocuk oyunları üzerine bir araştırma yapıyoruz. Sen hangi çocuk oyunlarını biliyorsun?

Simge: Saklambaç, istop, körebe, evcilik ve beş taş.

Beril: Edirne'de oynadığın oyunları burada oynayabiliyor musun? Oyun oynamak için yeterli imkanları bulabiliyor musun?

Simge: Burada çok oyun oynamıyorum. Oyun oynamak için zaman bulamıyorum. Zaten burada pek fazla çocuk parkı da yok. Bazı parklar çok bakımsız.

Beril: Boş zamanlarında neler yapıyorsun?

Simge: Bilgisayar oynuyorum veya kitap okuyorum.

Beril: Sence çocuk oyunları mı daha güzel yoksa bilgisayar oyunları mı?

Simge: Bence bilgisayar oyunları daha güzel. Çocuk oyunları çok sıkıcı geliyor.

Beril: Ama çocuk oyunlarının bir sıcaklığı var. Bilgisayar oyunları ise hep aynı. Ayrıca çocuk oyunları çocukların gelişimi için de çok önemli.

Simge: Bilgisayar oyunları da çocukların zeka gelişimi için önemli.

Beril: Sence biz anne babalarımızın çocuk oyunlarında bulduğu mutluluğu bilgisayar oyunlarında bulabiliyor muyuz?

Simge: Bilgisayar oyunları çok eğlenceli; ama çocuk oyunları da eğ

Simge: Eğer şu anda Edirne'de oturuyor olsaydım çocuk oyunları derdim. Orada daha çok park var. Çocukların oynayabileceği arsalar var. Ama burada yaşadığım için eve kapanmak zorundayım. Boş zamanlarımı da bilgisayar oyunları oynayarak değerlendiriyorum. Bu yüzden bilgisayar oyunlarını seçiyorum.

Beril: Gördüğünüz gibi çocuk oyunları unutulmak üzere. Uzun yıllar oyun oynamış biri bile bilgisayar oyunlarını tercih ediyor. Aslında oyun oynamayı sevdiğini de söylüyor; ama oyun alanlarının olmaması veya parkların bakımsız olması onu oyun oynamaktan soğutmuş. Çoğumuz da bu yüzden bilgisayarın mahkumu olmadık mı? Gelin hep beraber bu oyunları yaşatmak için bir şeyler yapalım.

VI. 2. RÖPORTAJ

Ben annemle röportaj yaptım. Annem 44 yaşında. Çocukluğunu Adana'da yaşamış.

Duygu: Çocukluğunuzda hangi oyunları oynardınız? Nerelerde oynardınız?

Annem: Biz çocukluğumuzda çelik çomak, beş taş, seksek, kör ebe, saklambaç, yakan top, istop, yerden yüksek, aç kapıyı bezirgan başı, kulak çekmece, hopa (sırta) binmece gibi oyunlar oynardık. Ağaçlara tırmanır, salıncakta sallanır,çember çevirir,uçurtma uçurur, evlerden getirdiğimiz eşyalarla, kendi düş dünyamızdaki zenginliklerimizle evcilikler oynar benim diyen tiyatro oyuncusuna taş çıkartırdık. Ha… Bir de akrep yakalamaca oynardık ki hem çok heyecanlı, hem de çok eğlendirici olduğunu düşünürdük, o yıllarda. Fakat geriye dönüp baktığımda aynı düşüncede olmamın olanaksız olduğunu görüyorum.
Oyun alanımız genellikle bahçeler, tarlalar, üzüm bağlarıydı. Çoğu kez de bağ, bahçe sahipleri tarafından azarlanırdık ama doğayla iç içe olmaktan da çok mutluyduk.

Duygu: Sizce eski çocuk oyunları hala yaşatılıyor mu ? Yaşatılmıyorsa neden?

Annem: Bir bölümü hala oynanıyor olmasına karşın çoğu çocuk oyunu artık unutulma aşamasına geldi. Çocuklar duvarların arasından çıkıp doğayla kucaklaşamıyorlar ki bu oyunları da oynayabilsinler. Ayrıca yeni eğitim sistemi ve var olan sınav sistemleri çocukların oyun oynamasını, özgür düşünmesini engellemek için öylesine bir ortam hazırlıyor ki çocuklar zaman içerisinde oyun sözcüğünü unutacaklar diye endişe ediyorum. Fakat Sunay Akın gibi bazı sanatçılarımız eski oyuncaklar müzesi oluşturarak, bu oyunların ve oyuncakların unutulmaması için mücadele veriyorlar. Bu müzelerden biri İstanbul'da, diğeri de Seferihisar'ın Bademler köyünde bulunmaktadır.

Duygu: Büyük ölçüde yanıtını almış olmama karşın konunun biraz daha açılması için sormadan edemeyeceğim. Sizce çocuklar teknoloji çağında mı, yoksa oyun oynayabildikleri çağda mı daha mutlular? Neden?

Annem: Eski oyunların çoğu yaratıcı yeteneği de beraberinde getiriyordu. Yokluk, yoksulluk, teknolojinin o günkü koşulları çocukları yaratıcı olmaya zorluyordu. Doğada var olan taş, böcek, ağaç, kağıt, vb. malzemeleri kullanarak oynamak zorundaydık. Şu anda çocuklar duvarlar arasına sıkışmış, her şeyi kolay elde edebilen bu nedenle bir şeyi çok arzulayıp da zorluklarla elde etmenin ne demek olduğunu ne yazık ki bilemiyorlar. Elbette ki teknolojinin önemini yadsımıyorum, fakat çağa ayak uydurmak maskesi altında teknolojinin esiri olmuş çocuklarla geleceğe mutsuz nesiller yetiştirmek aşılması çok zor, belki de olanaksız sorunlarla karşılaşmamıza neden olacaktır. Çocuklar şimdiden psikologlara taşınmaya başlanmıştır. Bilgisayarların sanal dünyasında sevgiyi, paylaşımı, dostluğu, gelenekleri öğrenemeyen nesilleri yetiştirmek için ne çok para harcıyoruz üstelik.

Duygu: Tekrar çocukluğunuza dönmek ister miydiniz?

Annem: Elbette ki isterdim. Yarın kaygısı taşımadan, özgürce, mutlu bir şekilde, çocukluğumun doğal papatya tarlalarında koşturup, kendi yaptığım uçurtmanın ardından umutla gökyüzünün maviliğine bakabilmek için neler neler vermezdim ki.

Duygu: Bana çocukluğunuza ait ilginç bir anınızı anlatır mısınız?

Annem: Çok adaletli bir çocuktum. Oyunlarda kendi zararıma bile olsa kuralları uygular, dürüst olurdum. Bu nedenle en çok öfke duyduğum konu haksızlıktı. Kız kardeşim korkak sayılabilecek bir çocuktu. Mahallede Şeref diye bir çocuk vardı. Tombulca iri yapılıydı. Bir gün kardeşimi fena halde

dövmüş. Kardeşim ağlaya ağlaya eve geldi, anneme durumu anlattı. Ben hemen onu teselli edip üzülmemesini, intikamını alacağımı söyledim. Şereflerin evinin önünde bekliyordum. Evden çıkınca ben de onu bir güzel dövecektim. Fakat Şeref korkudan evden çıkamıyordu. Ben de sokağın sonuna gizlenip onun evden çıkacağı anı beklemeye başladım. Sonunda evden çıktı. Ben anında yerden kaptığım bir taşı fırlattım. Taş Şeref'in başını yardı. Kanlar akmaya başladı. Doğal olarak kanı gören Şeref korkudan avazı çıktığı kadar bağırarak ağlamaya başladı. Ben kaçıp evimize gittim. Bir süre sonra en önde Şeref ve elinden tutarak onu bizim eve doğru getiren annesi, arkada mahallenin tüm çocukları olmak üzere Yeniçerileri anımsatan bir grup eve doğru gelmeye başladı. Kalabalık tam bizim evin önüne ulaşmıştı ki Şeref'in annesi yalandan düştü bayıldı. Babam önce anneyle ilgilendi, sonra çocuğun başına pansuman yaptı ve bu arada bana da bir tokat attı.
Ben çok üzülmüş ve bozulmuştum. Haksızlık yapan oydu. Hiç hak etmediği halde önce o kardeşimi dövmüştü. Ve ben ona gerekli cezayı vermiştim fakat buna karşın cezalanan yine ben olmuştum. Arka bahçeye gidip, tek başıma ağlamaya başladım. Tüm sorunları çözdükten sonra babam yanıma geldi ve "Bir daha böyle bir olay olursa sen yanımda durma ki, sana vurmak zorunda kalmamayım" dedi. Babamın beni haklı bulduğunu anlayınca çok rahatlamıştım. Fakat siz, siz olun sorunlarınızı fiziksel şiddetle çözmeye kalkmayın. Güzellikle çözülmeyecek sorun yoktur.

VI. 3. RÖPORTAJ

Ben, anneannem ve babamla çocuk oyunları hakkında konuştum. Babam ve anneannem bana bu oyunlar hakkında ne düşündüklerini anlattı.

Elif: Önce anneanne ve babamı tanıtayım. Babamın adı Erdem'dir. Anneannemin adı ise Atiye' dir. Babam,42 yaşında ve fizik mühendisi. Anneannem ise 70 yaşında ve ev hanımı. Siz hangi oyunları oynardınız?

Babam: Biz küçükken Dokuz Kiremit oyununu oynardık.

Anneannem: Ben daha çok evcilik oynardım. Hala da çok severim.

Elif: Bu oyunları biraz anlatır mısınız?

Babam: Dokuz Kiremit oyununu dokuz tane kiremit ve bir topla oynanır. Amaç; topu kiremitle atabilmektir.

Anneannem: Evcilik oyununda ailelerimizi örnek alırdık. Onlar gibi davranırdık.

Elif: Günümüzde bu oyunlar çok fazla oynanmıyordu. Onun yerine bilgisayar oyunları oynanıyordu. Sizce hangisi daha güzel?

Babam: Teknoloji gittikçe ilerliyor. Her gün yeni icatlar yapılıyor. Bilgisayarın çocuk oyunlarının yerini almasının nedenidir. Teknoloji insanlara pek çok yere sağladı; ama insanları birbirinden uzaklaştırdı. Ben çocuk oyunlarını oynamayı çok seviyorum. Bence şimdiki çocuklar, bizim bu oyunlarda bulduğumuz mutluluğu bilgisayar oyunlarında bulamıyor.

Anneannem: Bilgisayar oyunları çocuklara şiddet aşılıyor. Çocuk oyunlarında ise arkadaşlığı öğreniyorlar.

Elif: Sizce neden çocuk oyunlarının yerini bu oyunlar aldı?

Babam: Çünkü oyun parkları azaldı. Çocuklar da evlerine kapandılar.

Elif: Çocuk oyunlarıyla bilgisayar oyunları arasında bir karşılaştırma yapmanızı istesem; neler söylersiniz?

Babam: Çocuk oyunları çocuklara sevgiyi, barışı aşılar. Bilgisayar oyunlarıysa şiddeti aşılıyor.

Anneannem: Bilgisayar oyunu oynayarak psikolojisi bozulan çocuklar şiddet uyguluyor. Şiddet içerikli bilgisayar oyunları üretilmemeli.

Elif: Son olarak çocuklara neler söylemek istersiniz?

Babam: Ben ailelere bir şeyler söylemek istiyorum. Lütfen çocuk oyunlarının tadını onlara tattırın. Onlara şiddet içerikli oyunlar oynatmayın.

Anneannem: Lütfen sizi eğlendirirken bilinçlendirebilecek oyunları oynayın.

VI. 4. RÖPORTAJ

Ezgi: Ben, arkadaşım Rubina BAULUM ile konuştum. Rubina, 11 yaşında ve Ekin Koleji'ne gidiyor.

Bu söyleşiyi yapmamın amacı; arkadaşımın ne kadar çocuk oyunu bilip bilmediğini ölçmek ve çocuk oyunları hakkında ne düşündüğünü öğrenmekti.

Ezgi: Merhaba Rubina. Sana birkaç soru sorabilir miyim?

Rubina: Tabi.

Ezgi: Çoğunlukla bilgisayar oyunları oynuyorsan; hangi oyunları oynuyorsun?

Rubina: Genellikle Sims oynuyorum.

Ezgi: Hiç kör ebe, saklambaç gibi çocuk oyunlarını oynuyor musun?

Rubina: Eskiden oynuyordum; ama artık oynamıyorum.

Ezgi: Oyun oynamak için yeterli alan bulabiliyor musun?

Rubina: Oyun oynamak için alan bulabiliyorum; ama parkların sayısı günden güne azalıyor.

Ezgi: Bildiğin çocuk oyunları neler?

Rubina: Evcilik, çelik çomak, yerden yüksek, bezirgan başı…

Ezgi: Sence neden çocuk oyunları yerine bilgisayar oyunları oynanıyor olabilir?

Rubina: Teknoloji çok gelişti ve her geçen gün yeni bilgisayar oyunu üretiliyor. Çocuklar da bu oyunlara ilgi duyuyor.

Ezgi: Küçükken en çok hangi oyunları oynardın?

Rubina: Saklambaç, evcilik, eski minder…

Ezgi: Son olarak çocuk oyunları ve bilgisayar oyunları hakkında ne söylemek istersin?

Rubina: Çocuk oyunları eğlenceli; ama bilgisayar oyunları daha eğlenceli. Bilgisayar oyunlarının öğretici; ama şiddet içerikli olanları da var. Ben bu tür bilgisayar oyunları oynamıyorum. Bu yüzden ana zarar vermiyor.

VII. SONUÇ

Biz çocuklar diyoruz ki:

Çocuk oyunlarını unutmak, insanların çocuk yanlarını da unutmak demektir. Oysa çocuk oyunlarını koruyanlar, çıkar düşünmeden tutabilir birbirinin ellerini, sevgiyle bakabilir birbirinin gözlerine, televizyonda hiç tanımadığı insanlar için üzülebilir.

Ve tüm bunlar için BİZ ÇOCUKLAR:

YAŞASIN İSTİYORUZ ÇOCUK OYUNLARI,

ÖLMESİN YETİŞKİNLERİN ÇOCUK YANLARI,

ÖLMESİN Kİ ÖLDÜRMESİNLER ÇOCUKLARI.

VIII. KAYNAKÇA

Akın, SUNAY Kırdığımız Oyuncaklar, İst. 13. Baskı Çınar Yayınları.

ONUR, Bekir-GÜNEY, Neslihan, Türkiye Çocuk Oyunları, Ankara 10. Baskı, Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi

IX. 2. İnternet Siteleri:

www.e-kolay.net
www.kultur.gov.tr
www.msn.com
www.google.com
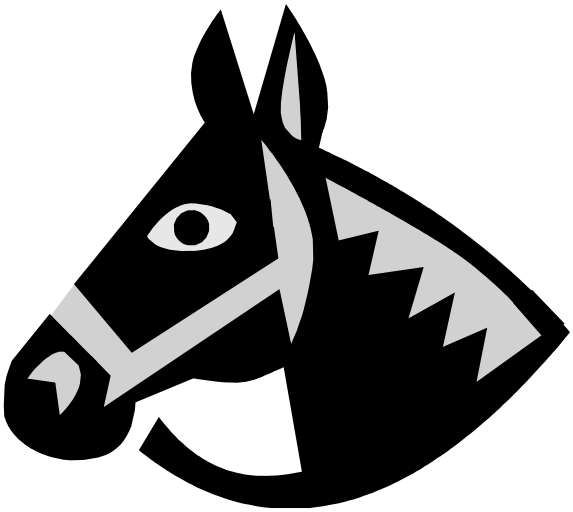
IX. FOTOĞRAFLAR